

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

จากวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 4 ซึ่งในการศึกษาได้พิจารณาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในช่วงปีงบประมาณ 2540-2552 โดยผู้ศึกษาได้เลือกที่จะศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของ 2 จังหวัดในสำนักงานสรรพากรภาค 4 คือ จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดปทุมธานี เนื่องจากทั้งสองจังหวัดมีผลการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ในลำดับต้น ๆ และมีสภาพทางเศรษฐกิจคล้ายคลึงกัน ซึ่งปัจจัยที่นำมาพิจารณาประกอบด้วยผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดและจำนวนผู้มีงานทำในจังหวัดนนทบุรี และจังหวัดปทุมธานี โดยใช้วิธีทางเศรษฐมิติสร้างสมการถดถอยเชิงซ้อน เพื่อประมาณค่าประสิทธิ์ ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares--OLS)

ผลจากการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เป็นตัวกำหนดการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และจำนวนผู้มีงานทำในจังหวัดนนทบุรี และจังหวัดปทุมธานี ซึ่งสามารถอธิบายรายได้จากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ถึงร้อยละ 90.11 โดยทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบว่า รายได้ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 4 ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางเศรษฐกิจที่สำคัญ 2 ปัจจัย คือ ผลิตภัณฑ์

มวลรวมจังหวัดและจำนวนผู้มีงานทำ ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเพื่อเพิ่มการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 4 โดยการพัฒนาระบบเศรษฐกิจในสาขาการผลิตต่าง ๆ อาทิเช่น สาขาเกษตรกรรม สาขาอุตสาหกรรม และสาขาสถาบันการเงิน เป็นต้น เพื่อให้มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผลการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรภาค 4 ซึ่งใช้จังหวัดนนทบุรีและจังหวัดปทุมธานี เป็นตัวแทนในการศึกษานั้น ขึ้นอยู่กับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด และจำนวนผู้มีงานทำ ดังนั้น จึงควรพัฒนาเศรษฐกิจในสาขาการผลิตต่าง ๆ โดยเฉพาะสาขาอุตสาหกรรม ซึ่งถือเป็นโครงสร้างเศรษฐกิจหลักของทั้งสองจังหวัด และเป็นแหล่งจ้างงานที่สำคัญของประชากรในจังหวัด เพราะเมื่อประชากรมีงานทำย่อมจะส่งผลให้รัฐสามารถจัดเก็บภาษีได้มากยิ่งขึ้น

นอกจากปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีแล้ว ยังมีปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งคือ บุคลากร เนื่องจากปัจจัยอื่น ๆ เป็นเพียงเครื่องมือเท่านั้น บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ที่จัดเก็บภาษีเป็นกลไกสำคัญ ในการจัดเก็บภาษี ดังนั้นควรให้เจ้าหน้าที่เหล่านี้มีความรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น

1. มีความรู้ในประมวลกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติ ต้องมีความสามารถและประสบการณ์ในการทำงาน รอบรู้ในพื้นที่และลักษณะธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ต้องเป็นผู้มีศักยภาพในการปฏิบัติงาน
2. ต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รวมทั้งการให้บริการที่เป็นมิตร สะดวกและรวดเร็วเพื่อสร้างความประทับใจ ความไว้วางใจให้กับผู้เสียภาษี เพื่อให้ผู้เสียภาษีมีความสมัครใจและเต็มใจที่จะเสียภาษี
3. การสร้างจิตสำนึกในหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ โดยการปลูกฝังให้เจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษีเกิดความภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเที่ยงธรรม
4. การให้ผลตอบแทนต่อความตั้งใจในการปฏิบัติงาน โดยมีการพิจารณาความดีความชอบเป็นพิเศษ โดยไม่มีข้อจำกัด ทั้งถึงและเป็นธรรม

ด้านผู้เสียภาษียังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญเช่นกัน หากผู้เสียภาษีมีความรู้และความเข้าใจในบทบาทภาระหน้าที่ของการเป็นพลเมืองที่ดี ทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ มีความสำนึกในหน้าที่และได้รับการปลูกฝังความคิดให้มี

ความรับผิดชอบต่อส่วนรวมและประเทศชาติ ตระหนักว่าภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บนั้นมี
วัตถุประสงค์เพื่อนำไปพัฒนาประเทศให้เจริญต่อไป

นอกจากนี้ การเพิ่มรายได้ภาษีเงินได้ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. การพัฒนาการจัดเก็บให้มีประสิทธิภาพ โดยปรับปรุงการจัดเก็บให้ง่าย
เพื่อความสะดวกกับเจ้าหน้าที่จัดเก็บและผู้เสียภาษี เช่น การยื่นแบบแสดงรายการภาษี
ทางอินเทอร์เน็ต จะทำให้ผู้เสียภาษีมีแรงจูงใจในการเสียภาษีมากขึ้น เพราะ
ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเสียภาษีที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่ต่าง ๆ

2. ปรับปรุงระบบการตรวจสอบภาษีให้มีมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ และ
กำหนดบทลงโทษผู้ที่หลบเลี่ยงภาษีให้มีความเข้มงวด เพื่อลดการหลีกเลี่ยงภาษีให้
น้อยลง

3. การขยายฐานภาษีให้ครอบคลุม ทัวถึง และเป็นธรรม เพื่อให้ผู้เสียภาษีเต็มใจที่
จะเสียภาษีให้กับรัฐมากขึ้น

อย่างไรก็ตามการศึกษาเรื่องปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้
บุคคลธรรมดา เป็นการศึกษาภาษีเพียงประเภทเดียวเท่านั้น แต่เนื่องจากประเทศไทยยังมี
รายได้จากภาษีอีกหลายประเภท ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษารายได้ภาษี
ประเภทอื่น ๆ ให้ครบถ้วน เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ระบบภาษีอากรของประเทศไทย
ต่อไป